

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	2482 Біологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2482
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вакерич Михайло Михайлович, Кулакова Карина Георгіївна, Дроздовська Світлана Богданівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.11.2020 р. – 20.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9E%D0%9F%20%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf?id=c138cc80-b26d-4472-bc34-561058e6735a>

Програма візиту експертної групи <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%B5%D0%BA%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8%20%D0%9E%D0%9F%20%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20.pdf?id=f50f9b8f-9f7e-4a16-8c37-6a049c96447a>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Біологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія у Херсонському державному університеті (далі – ОП) та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає критеріям із недоліками, що не є суттєвими. Унікальність програми базується на регіональному контексті та специфіці змісту освітніх компонентів. Важливе суспільне значення програми полягає у підготовці фахівців для природоохоронної діяльності, затребуваних у регіоні, оскільки на території Херсонської області функціонують 2 біосферні заповідники та 5 національних природних парків. Специфіка змісту освітніх компонентів, спрямованих на здобуття фахових компетентностей, таких як «Філогенія органічного світу», «Заповідна созологія», «Степознавство», «Урбанофлористика», «Екологія тварин», «Фітоценологія», пов'язана із відмінностями біорізноманіття Нижнього Придніпров'я від інших південних регіонів. Якісний науково-педагогічний склад, професійне зростання якого відбувалось протягом декількох десятиліть, сформовані потужні ліхенологічна та бріологічна наукові школи, що забезпечують підтримку та передачу набутих знань і досвіду молодим фахівцям. Створена система, що формує культуру якості, запроваджено та реалізовано широкий спектр заходів, спрямованих на покращення внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу. Під час проведення повторної акредитації експертна група зауважила, що проведена значна робота з переопрацювання програми згідно зауважень ЕГ та ГЕР попередньої акредитаційної експертизи та згідно вимог затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю «091 Біологія». Незважаючи на це, спостерігаються часткові недоліки у оформленні програми та силабусів, які на думку ЕГ, не знижують важливості програми, якості освітнього процесу та реалізації ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Тісний зв'язок ОП із стратегічним розвитком Херсонської області. Співпраця з фахівцями галузі, аналіз їх пропозицій та врахування досвіду інших університетів в Україні та закордоном. Широкі можливості здобувачів для побудови індивідуальної освітньої траєкторії, що забезпечуються двома переліками вибіркових дисциплін: загальної та професійної підготовки, вибором теми кваліфікаційної роботи, можливістю участі у програмах академічної мобільності. Реалізація вибору дисциплін здійснюється через залучення системи дистанційного навчання. Зміст програми відповідає предметній області біології, що підсилено включенням новітніх авторських дисциплін. Якісна практична підготовка здобувачів, що підкріплена методичним забезпеченням, широким переліком баз практик, взаємодією із роботодавцями. Врахування позанавчальної роботи за окремими категоріями науково-педагогічних працівників при розрахунку навантаження НПП та врахування її у рейтингу. У ХДУ розроблені та затверджені основні регламентуючі документи, що визначають внутрішню систему забезпечення якості освіти та відповідають загальноінституційній політиці закладу щодо забезпечення якості освіти. У ЗВО запроваджено онлайн систему залучення здобувачів до процесу моніторингу якості освіти та до перегляду освітніх програм. Затверджено Положення про гаранта та групу забезпечення освітніх програм у Херсонському державному університеті, що визначає функції, права і обов'язки гаранта та групи забезпечення освітньої програми. Процес навчання та наукові дослідження пов'язані із інтернаціоналізацією програми, доказами якої є низка міжнародних угод про співробітництво між іноземним ЗВО та ХДУ, що реалізуються під час навчання за програмою. Імплементация у освітній процес методик перезарахування академічної мобільності та неформальної освіти на прикладі курсів Prometheus. Функціонування програми «Крим-Україна», «Донбас-Україна», в межах якої відбувається перезарахування кваліфікацій здобутих на тимчасово окупованих територіях України за процедурою визнання неформальної освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Відсутність специфічних компетентностей та ПРН, що відображають унікальність програми. Рекомендуємо переглянути компетентності та ПРН з метою надання їм специфічності; провести перегляд силабусів освітніх компонентів щодо відповідності компетентностям та ПРН програми, ретельно проаналізувати які компоненти та їх поєднання є засобами досягнення кожного РН. Через те, що зміст частини вибіркових дисциплін у блоках є близьким, пропонуємо поглибити специфічність вибіркових дисциплін та надавати їх загальним переліком, без блочного поділу. Рекомендуємо уніфікувати підхід до навантаження здобувачів за дисциплінами; посилити участь здобувачів через вплив органів студентського самоврядування на процеси формування та перегляду освітніх програм. Результати анкетування проаналізовані за спеціальностями, рекомендуємо аналізувати результати опитування стейкхолдерів за кожною програмою окремо, результати оприлюднювати на сайті ЗВО, а не на внутрішньому ресурсі KSU online. Рекомендуємо ретельніше прописати у Положенні про освітні програми алгоритм

проведення перегляду програми та регулярність її моніторингу. Рекомендуємо запровадити письмове або онлайн-опитування думки роботодавців, НПП та випускників щодо якості підготовки випускників ОПП та змісту її компонентів. Вважаємо за доцільне поглибити діалог із випускниками, створити спільноту випускників, можливо, у вигляді асоціації, та надавати їм постійну інформаційну підтримку.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі програми визначені як підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі біології, що володіють знанням сучасних теоретичних концепцій та методами наукових досліджень, з метою оцінки стану біологічних систем та навколишнього середовища, здатні працювати в практичній, науково-дослідній сфері, а також у соціальній сфері. Ціль чітко сформульована, унікальність програми полягає в підготовці фахівців з профілем орієнтованим на моніторинг та використання біологічних систем навколишнього середовища; сукупність знань та вмінь орієнтована на регіональний аспект – підготовка фахівців-степознавців, також є унікальною рисою цієї освітньої програми. Ціль відповідає зазначеній в звіті самооцінювання місії університету, що, на жаль, не висвітлена в Статуті ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>), та полягає перш за все у наданні високоякісних освітніх послуг за рахунок якісних академічних програм. З основних стратегічних пріоритетів ХДУ до цілей програми ближче за все інноваційна освітня діяльність та побудова студентоцентрованого підходу до освітнього середовища (<http://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до розробки ОП відбувалося здебільшого за рахунок безпосереднього спілкування у ході навчально-виховного процесу, практичної співпраці та наукових заходів, в той же час як формалізоване анкетування стейкхолдерів проводилось спорадично, або зовсім не проводилось. Здобувачі освіти (Кобанова А., Кобилянська І.) входили до складу робочої групи даної ОП; зазначено, що студенти також є членами Вченої Ради факультету, під час зустрічей зі Студентським парламентом було підтверджено, що його представники входять до Вчених Рад та беруть участь у засіданнях кафедри (https://drive.google.com/drive/folders/1HESv1ZromF2v639DlIMojlndd_m9zIIn). Однак, як було з'ясовано під час бесід, здобувачі освіти демонстрували незначну обізнаність можливістю вплинути на ОП, лише декілька представників Студентського парламенту брали участь у подібних засіданнях та переглядах. Впродовж спілкування з НПП, адміністрацією та випускниками, було з'ясовано, що ЗВО не здійснює перегляд та розвиток ОП з урахуванням професійного шляху та відгуків від випускників. Підтримання зв'язку відбувається нецентралізованим, неформальним шляхом – за рахунок спілкування у месенджерах або особисто. З роботодавців до розробки ОП були залучені фахівці НПП «Олешківські піски», Херсонської гідробіологічної станції НАН України, Комунальної установи «Херсонський обласний центр служби крові», рекомендації яких сприяли підвищенню конкурентоспроможності випускників за рахунок вивчення таких напрямків теоретичного та практичного матеріалу, як проведення досліджень біорізноманіття із застосуванням новітніх методик та технологій, використання інформаційних технологій у професійній діяльності. Роботодавці наполягали також на тому, щоб при навчанні використовувались пошукові та дослідницькі методи, що сприяють розвитку творчої особистості (пр-л засід. кафедри із запрошеними особами № 3 від 10.10.2019 р., №9 від 23.05.2020 р., №10 від 02.06.2020 р. https://drive.google.com/drive/folders/1HESv1ZromF2v639DlIMojlndd_m9zIIn). Крім того, роботодавці галузі можуть виступати також як НПП даної ОП, що підвищує рівень їх впливу на ПРН та зміст ОП. Інтереси та потреби академічної спільноти відносно цілей ОП та програмних результатів навчання були враховані на підставі участі у наукових проектах та виконанні госпдоговірних тем з приватними та комунальними установами. Участь спеціалістів галузі, серед яких Дідух Я.П., Костіков І.Ю., Гончаренко В.І., Судник Барбара, була підтверджена під час відкритої зустрічі. Для врахування інтересів зовнішніх стейкхолдерів співробітники кафедри беруть активну участь в громадських об'єднаннях вчених, ведуть активну діяльність в сфері науки: проф. О.Є. Ходосовцев є віцепрезидентом Українського ботанічного товариства, членом національної комісії з Червоної книги України, членом Наукової ради МОН; проф. І.І. Мойсієнко є членом Наукової ради НФДУ, експертної групи «Біологія та охорона здоров'я» щодо проведення державної наукової атестації ЗВО, Наукової ради МОН.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП враховує попит ринку праці на професіоналів в галузі біології, здатних здійснювати наукову та суто промислову діяльність. Цілі програми, її орієнтація на широке коло теоретичних та практичних питань забезпечують підготовку фахівців, зданих працювати у польових умовах (природоохоронні установи), аграрному секторі (використання та захист рослин, моніторинг та використання сільськогосподарської продукції), у охороні здоров'я (лабораторна діагностика), екологічних службах (контроль навколишнього середовища), а також у науково-дослідних установах та навчальних закладах. Високий попит на студентів-випускників цієї спеціальності створюється власне університетом та НПП – за рахунок ініціювання та створення національних природних парків та їх кураторство професорами даного факультету (Ходосовцев О.Є., Мойсеєнко І.І.). Регіональний аспект програми пояснюється тим, що в ході теоретичної та практичної підготовки об'єктами вивчення є рослини, тварини та гриби Півдня України, особливо Нижнього Придніпров'я. Біорізноманіття Нижнього Придніпров'я суттєво відрізняється від інших південних регіонів, де здійснюється підготовка біологів. На території Херсонської області функціонує 2 біосферні заповідники та 5 національних природних парків. НПП ОП брали безпосередню участь у створенні 4 національних природних парків («Олешківські піски», «Джарилгацький», «Нижньодніпровський», «Кам'янська Січ») та наразі є їх науковими кураторами. Врахування регіонального контексту спирається на офіційні документи з соціально-економічного розвитку Херсонської області (<https://khoda.gov.ua/strateg%D1%96ja-rozvitku-2021-2027>). Серед стратегічних цілей проекту Стратегії розвитку Херсонської області на роки 2021-2027 найближче до цілей та результатів ОП є Стратегічна ціль 1. Місцевий економічний розвиток з урахуванням діджиталізації та інноваційно-інвестиційних процесів (яка власне включає інноваційні процеси у галузі наук про живе та суміжних); Стратегічна ціль 3. Екологічна безпека та ресурсозбереження. Також варто відмітити, що в робочу групу розробки стратегії розвитку області входять члени робочої групи розробки ОП (Мойсеєнко І.І.) та НПП кафедри ботаніки (Ходосовцев О.Є.). Вивчення досвіду аналогічних вітчизняних (з Київського, Львівського університетів) та іноземних (Варшавський університет, Познанський університет імені Адама Міцкевича, Поморська Академія в Слупську, Стокгольмський університет, з якими наявні угоди про співпрацю https://drive.google.com/drive/folders/1_FXesm11Cq6dVCggib605qgK8pINnj-w) освітніх програм та споріднених кафедр вплинуло як на цілі та програмні результати навчання, так і на структуру та зміст ОП: формування блоку ОК та введення ряду дисципліни, які стосуються новітніх досягнень у галузі (Магістерський семінар), оптимізація вибіркового блоку (розширення переліку вибіркових дисциплін до 4 у блоці) та перегляд положення практик (збільшення кредитів на кожний вид з практик) в навчальному плані

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для магістрів галузі знань 09 «Біологія» спеціальності 091 «Біологія» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-M.pdf>) щодо формулювання результатів навчання, які стосуються генерації ідей та розв'язування складних задач у своїй предметній галузі, комунікації, аналітики, планування, здійснення та представлення результатів наукової роботи, дотримання норм біоетики та академічної доброчесності. Досягнення цих результатів забезпечується структурою ОП, змістом її освітніх компонентів. Однак, ОП містить у своєму складі лише ті ПРН та компетентності, що вимагаються відповідним стандартом. Визначення решти (крім тих, що вичерпуються вимогами стандарту) результатів навчання закладом освіти може сприяти розвитку освітньої програми, наголошенні на її унікальності та створенні конкретної траєкторії підготовки фахівців. Програмні результати навчання також відповідають сьомому рівню за Національною рамкою кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>), бо вони передбачають здатність здобувачів освіти розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі біології, проведення досліджень та впровадження інновацій, в тому числі, у нестандартних умовах. Це також знаходить своє відображення у змісті та результатах даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Активне залучення роботодавців різного профілю та спеціалізації до розробки ОП. Врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, яке забезпечує високу кваліфікацію та конкурентоспроможність випускників освітньої програми. А саме, унікальність програми, заснована на її регіональному контексті, що полягає у підготовці фахівців до роботи у природоохоронних закладах. Тісний зв'язок ОП із стратегічним розвитком Херсонської області, за рахунок участі розробників ОП у формуванні цілей регіону. Тісна співпраця з фахівцями галузі, аналіз їх пропозицій та врахування досвіду інших університетів в Україні та закордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Місія ЗВО чітко не висвітлена у Статуті ХДУ, що згадується у звіті самооцінювання; в той же час цілі ОП не враховують деякі цілі, згадані у місії ЗВО. Рекомендуємо звернути увагу на неточності у формулюванні таких загальних положень та їх висвітлення у необхідних нормативних документах закладу. Анкетування здобувачів освіти стосовно задоволеності змістом ОП та програмними результатами навчання вперше проводиться впродовж 2020-2021 навчального року, до цього анкетування відбувалось лише на рахунок задоволеності викладання окремих ОК. Здобувачі демонструють неповну обізнаність у можливостях внесення пропозицій при перегляді ОП. Рекомендуємо приділити більше уваги методикам збору інформації про позиції та потреби здобувачів освіти, регулярно проводити анкетування; також активніше залучати всіх стейкхолдерів, популяризуючи можливість внесення пропозицій до змісту, переліку компетентностей та результатів їх навчання. Розвиток та перегляд ОП не проводився з урахуванням інформації щодо побажань, пропозицій та відгуків від випускників. Рекомендуємо проводити аналіз кар'єрного шляху випускників ОП, проводити їх опитування для збору відгуків та рекомендації до змісту та результатів ОП, щоб використовувати цю інформацію для вдосконалення програми. Також, хоча робота з роботодавцями проводиться належним чином, існує необхідність зробити систематичною, ввівши регулярні опитування роботодавців. ОП містить у своєму складі лише ті ПРН та компетентності, що вимагаються відповідним стандартом. Рекомендуємо розглянути можливість визначення інших результатів навчання, що будуть надавати ОП унікальності та конкретизують напрямок підготовки фахівців конкретними ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма відповідає критерію в цілому. Зауваження за підкритеріями 1.1 та 1.4 не є суттєвими недоліками, бо не впливають на якість навчання за даною ОП. Корекція ПРН та компетентностей, може бути здійснена протягом короткого періоду часу. За підкритерієм 1.3 варто відмітити вірцевість практик та заходів, що формують регіональне значення освітньої програми. Що стосується підкритерію 1.2, то деякого вдосконалення потребує збір та аналіз інформації щодо позиції та інтересів стейкхолдерів. Хоча практики врахування інтересів стейкхолдерів існують, але потребують більшої систематичності та регулярності. Такий недолік не тягне за собою істотного зниження рівня відповідності за критерієм проектування та цілей освітньої програми, бо ЗВО розробляє та втілює у життя заходи направлені на усунення недоліків.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам п. 5 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» для освітньо-професійних програм другого магістерського рівня та відповідного стандарту. Обсяг вибіркового компонентів ОПП 2020 р. становить 22,5 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам ч. 15 п. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» №2145-VIII від 05.09.2017. Обсяг ОК, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, становить близько 75 %. Це відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, згідно якого мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на здобуття загальних та фахових компетентностей. Разом всі види практичної підготовки ОПП 2020р. складають 24 кредити, що становить відповідно 26 % обсягу та відповідає вимогам Стандарту, згідно якого не менше 10 % має бути відведено на практику.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомила із двома діючими варіантами програми (2018 р. – для здобувачів II року навчання та 2020 р. – для здобувачів I року навчання), зауваженнями та рекомендаціями, зробленими під час попередньої акредитації. Структура програми 2020 р. є чіткою, логічною, упорядкованою у часі за семестрами та обумовленою вимогами п.2 Положення про освітню програму у Херсонському державному університеті (2020 р.). Структурно-логічна схема відображає логічну послідовність вивчення компонентів, хоча рекомендуємо спростити схему, вказавши зв'язок, якщо один компонент є передумовою вивчення іншого. НП денної та заочної форм навчання мають функціонально обґрунтовану побудову, структуровані за роками, поділені на семестри, періоди теоретичного навчання, сесії,

практики та атестацію. ОП складається із дисциплін загальної та професійної підготовки [file:///C:/Users/Polina/Downloads/091%20%Do%91%D1%96%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%8F%20%Do%9D%Do%9F%20%Do%9C%Do%90%Do%93-%Do%B7%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Polina/Downloads/091%20%Do%91%D1%96%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%8F%20%Do%9D%Do%9F%20%Do%9C%Do%90%Do%93-%Do%B7%20(1).pdf) Проведено роботу з усунення дрібних недоліків, вказаних під час попередньої акредитаційної експертизи, як-то зміна рівня НРК та профілю ОП. У ході переогляду програми, відповідно до вимог стандарту, були змінені інтегральна, загальні та фахові компетентності та відповідні їм ПРН, вилучено педагогічні освітні компоненти «Педагогіка і психологія вищої школи» та «Методика викладання фахових біологічних дисциплін у закладі вищої освіти» та асистентська практика. Додано нові дисципліни: «Сучасні інформаційні технології в біології», «Заповідна зоологія», «Спецпрактикум (експериментальні дослідження в біології)», «Магістерський семінар», «Інтегративна регуляція фізіологічних функцій». Не врахована рекомендація ЕГ щодо перенесення переддипломної практики на більш ранній період, що на наш погляд дійсно доцільно зробити, враховуючи цілі та завдання цієї практики. Всі ПРН реально забезпечуються за рахунок обов'язкових компонентів. Але при перегляді у програму повністю перенесено ЗК, ФК та ПРН стандарту, тому вони не несуть специфічності і не відображають її унікальності. Рекомендуємо додати власні ПРН, специфічні до програми. Таке ж зауваження було зроблене ГЕР під час попередньої акредитації, де вказувалось, що ЗК, ФК та ПРН дублюють проект стандарту. При оформленні програми зроблені помилки у матриці, що відображає відповідність програмних компетентностей компонентам освітньої програми. Зокрема, ОК2 «Основи комунікації іноземними мовами» (згідно силабуса 2020 р.) спрямована на забезпечення ЗК 2 (здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології) та ЗК 5 (здатність розробляти та керувати проектами), але не забезпечує ЗК 1 (здатність працювати у міжнародному контексті). ОК1 «Філософія та методологія науки» (згідно матриці та силабуса) забезпечує майже всі компетентності та ПРН програми. Рекомендуємо провести ретельну роботу з аналізу щодо того, які компоненти та їх поєднання є засобами досягнення кожного ПН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

• Аналіз ОПП, силабусів обов'язкових та вибіркових дисциплін, тематики кваліфікаційних робіт здобувачів дозволяє стверджувати, що зміст програми відповідає предметній області біології. Зміст обов'язкових освітніх компонентів «Філогенія органічного світу», «Спецпрактикум (експериментальні дослідження в біології)», «Магістерський семінар», «Інтегративна регуляція фізіологічних функцій» розкриває загальні закономірності будови і функціонування біологічних систем різного рівня організації, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування, на різних стадіях онтогенезу і філогенезу, біорізноманіття та еволюцію живих систем. «Заповідна зоологія» присвячена принципам, організації та традиціям охорони природи, в першу чергу організації об'єктів природно-заповідного фонду та створенню Червоної та Зелених книг, що також входить до предметної області біології. Збірник навчальних програм представлено на сайті <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%Do%9D%Do%Bo%Do%B2%D1%87%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%D1%96%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%Do%B3%D1%80%Do%Bo%Do%BC%Do%B8%20091%20%Do%91%D1%96%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%8F%20%Do%9C%Do%90%Do%93%Do%86%Do%A1%Do%A2%Do%A0%Do%90%Do%A2%Do%A3%Do%A0%Do%90%202020%20%Do%97%Do%91%Do%86%Do%A0%Do%9A%Do%90.pdf?id=f1645330-5831-47cf-808e-a5fc8428b5d2> Кваліфікаційні роботи здобувачів, розміщені у репозитарії, спрямовані на дослідження таксономії та молекулярної філогенії грибів та рослин, оцінку стану біологічного різноманіття при розбудові промислових об'єктів та створенні природоохоронних територій Півдня України, що відповідає предметній області спеціальності http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/10399/8_Pyrozhok_fbge_2019_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/10403/12_Tsylynko_fbge_2019_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/10247>

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОПП дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію завдяки вибору теми кваліфікаційної роботи, що підтверджено під час бесіди зі здобувачами, та вибору вільних дисциплін із двох переліків (загальної підготовки <http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2454#section-3> та професійної підготовки <https://drive.google.com/drive/folders/1icHk4hMrK7BCPAGbDk-5yL1wrTuAfV9A>). Обрання вибіркових дисциплін здійснюється згідно Положення про порядок і умови обрання освітніх компонентів <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%20%Do%BE%Do%B1%D1%80%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%B2%Do%B8%Do%B1%D1%96%D1%80%Do%BA%Do%BE%Do%B2%Do%B8%D1%85%20%Do%B4%Do%B8%D1%81%D1%86%Do%B8%Do%BF%Do%BB%D1%96%Do%BD.pdf?id=1dac83ea-d60c-46cd-8e53-bc2daf39a218> Разом здобувач може обрати 7 освітніх компонентів обсягом 23,5 кредитів ЄКТС (ОПП 2018 р.) та 22,5 кредити (ОПП 2020 р.), що складає відповідно 26,1 % та 25 % від загального обсягу кредитів ЄКТС та відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» №2145-VIII від 05.09.2017. Аналіз двох версій ОПП виявив, що для виконання рекомендацій експертної групи, наданих під час попередньої акредитації, щодо перегляду навчальних дисциплін вільного вибору циклу професійної підготовки і надання дисциплін, які спроможні сформувати професійні компетентності здобувача другого освітнього рівня вищої освіти, кожний блок вибіркових дисциплін програми було розширено до 4-х компонентів. Але у деяких блоках, таких як «Дисципліна вільного вибору студента» 2, 3, 5 зміст вибіркових дисциплін є близьким (Н.: «Степознавство» та «Екологія степових екосистем») і т.і., тому пропонуємо поглибити

специфічність вибіркових дисциплін. Вважаємо, що можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ще б покращилась, якщо всі дисципліни подавати переліком без поділу на блоки. Реалізація вибору дисциплін здійснюється через залучення системи дистанційного навчання «KSU Online» <http://ksuonline.kspu.edu/> та підтверджена у бесіді із здобувачами. Індивідуальні плани навчання здобувачів запроваджені у 2020 р., тому представлені тільки плани здобувачів першого року навчання, що поки що не містять інформації про вибіркові дисципліни (додані до справи). Вважаємо дискусійним питанням включення до переліку вибіркових дисциплін курсової роботи, оскільки, згідно методичних вказівок щодо виконання курсової роботи http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biologysecond.aspx та ствердженнь гаранта, її зміст – це теоретична частина кваліфікаційної роботи (курсознає важливим засобом підготовки до більш детального розгляду методологічних підходів до виконання кваліфікаційної роботи). Оскільки кваліфікаційна робота є обов'язковим компонентом, то справжнього вибору у здобувачів у цьому випадку немає, адже вони не можуть вибрати іншу тему. Але вказаний факт не зменшує можливостей вибірковості програми.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів, що навчаються за ОПП «Біологія» складала 12 кредитів ЄКТС за версією 2018 р та 24 кредити у програмі 2020 р., що становить відповідно 13 та 26 % від обсягу освітньої програми та відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для магістерського рівня за спеціальністю «Біологія» (> 10 %). Практична підготовка регламентується Положенням про проведення практики студентів ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx> та складається із виробничої практики (18 кредитів) та переддипломної (6 кредитів), що розведені у графіку навчального процесу НП 2020 р. за часом. Зокрема 8 з 12-ти тижнів виробничої практики відбуваються у II семестрі, а 4 у III-му. Робочі програми практик розміщені на сайті http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biologysecond.aspx . Формою звітності про проходження практики є звіт та щоденник, підписаний керівником бази практики, зразок якого розміщений на сайті <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ/DMethodicsPractice.aspx> . Програма відзначається широкою низкою баз практик, з якими підписані угоди (угоди додаються до справи). До них належать об'єкти природоохоронної діяльності Національний парк «Кам'янська Січ», НП «Олешківські піски», НП «Нижньодніпровський» та «Джарилгацький», Обласна клінічна лікарня, Харківський обласний центр служби крові, ТОВ «Лабдіагностика». На зустрічі із представниками роботодавців, представники баз практик висловили задоволеність рівнем підготовки практикантів, організацією процесу.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобувачі та випускники програми під час бесіди продемонстрували достатній рівень розвитку комунікативних softskills, що сформувався у процесі вивчення як обов'язкових, так і вибіркових дисциплін. Соціальні навички розвиваються під час вивчення дисциплін «Філософія та методологія науки», «Основи наукової комунікації іноземними мовами», де у здобувачів вдосконалюється здатність до письмової та усної комунікації. Під час вивчення ОК «Магістерський семінар», поряд із отриманням наукових знань щодо сучасних тенденцій у біології здобувачі навчаються вмінню вести науковий діалог та аргументувати свою наукову позицію, доносити власну думку, бути критичним до власної думки і толерантно-уважним до іншої; здатність до критичного мислення. Розвитку м'яких навичок сприяє практична підготовка здобувачів, протягом якої здобувачів формується здатність працювати в команді; здатність вербально і невербально спілкуватися з різними особами та групами співрозмовників, ініціативність, вмінням вести переговори. Розвитком соціальних навичок у ХДУ займається спеціально створений гуманітарний відділ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent.aspx> , який у позанавчальний час впроваджує нові підходи, форми і методи у виховній системі, що відповідають потребам розвитку особистості студента, сприяють відкриттю його талантів, розумових і фізичних здібностей, розвивають активність, самодіяльність, творчу ініціативу студентської молоді.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 091 Біологія не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ» <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> та Положення про організацію самостійної роботи студентів у Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 02.07.2016 № 428-Д) навчальний час, відведений для СРС, регламентується нормативними документами Міністерства освіти і науки України, навчальним (робочим навчальним) планом і знаходиться для бакалавріату в межах від 1/3 до 1/2 з подальшим збільшенням в магістратурі до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Вказане співвідношення аудиторних годин та годин самостійної роботи при перевірці силабусів більшості дисциплін підтверджується. Хоча в документах деяких дисциплін незначно коливається (Н.: Інтегративна регуляція фізіологічних функцій; Спецпрактикум, Магістерський семінар (1/2)). Рекомендуємо уніфікувати підхід до навантаження здобувачів за дисциплінами. Результати опитувань стосовно перевантаженості здобувачів вищої освіти та достатності часу на самостійне опрацювання навчального матеріалу, не виявили ознак незадоволеності здобувачів. Графік навчальних занять та контрольних заходів регламентується планом-регламентом роботи <http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За програмою не відбувається здійснення підготовки здобувачів за дуальною формою освіти, хоча менеджмент програми говорить про застосування елементів дуальної освіти. У відомостях самооцінювання гарант вказує, що практичні заняття із частини вибіркової дисципліни відбуваються в умовах реального виробництва

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До програми включені новітні авторські дисципліни. Реалізація вибору дисциплін здійснюється через залучення системи дистанційного навчання та пропонує до вибору два переліки дисциплін (загальної та професійної підготовки). Якісна практична підготовка здобувачів, що підкріплена методичним забезпеченням, широким переліком баз практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ПРН та компетентності не відображають унікальності програми. Рекомендуємо додати власні ПРН, специфічні до програми. У силабусах декількох дисциплін («Основи комунікації іноземними мовами», «Філософія та методологія науки») та матриці програми невірно вказано компетентності та ПРН на досягнення яких спрямовані вказані дисципліни. Рекомендуємо менеджменту програми провести ретельну роботу з аналізу щодо того, які компоненти та їх поєднання є засобами досягнення кожного РН. Через те, що зміст частини вибіркової дисципліни у блоках є близьким, пропонуємо поглибити специфічність вибіркової дисципліни та надавати їх загальним переліком, без блочного поділу. Оскільки під час вивчення дисциплін на магістерському рівні згідно університетських положень частка самостійної роботи повинна становити 2/3 загального часу на вивчення дисципліни, рекомендуємо уніфікувати підхід до навантаження здобувачів за дисциплінами

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст та структура програми відповідає майже всім підкритеріям. Зауваження щодо перегляду відповідності компетентностей та ПРН змісту ОК у силабусах, може бути швидко здійснено, враховуючий якісний склад групи забезпечення ОПП. Беручи до уваги голістичний підхід, креативність підходу до побудови програми, повну відповідність предметній області спеціальності, вважаємо що неточності щодо оформлення методичної документації не впливають суттєво на якість викладання за ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Усю інформацію стосовно вступної компанії можна знайти на веб-сторінці Приймальної комісії університету (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee.aspx>), де розміщена також інформація стосовно зарахування, чати для консультацій та інше. Прийом на навчання за освітньою програмою регулюється загальними Правилами прийому до ХДУ, які розміщені на офіційному веб-сайті університету (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A5%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83%20%D0%B2%202020%20%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%96.pdf?id=4c3ee8of-f629-4837-9be7-7c0cd204b22c>), та роз'яснюють особливості вступу до університету всіх категорій здобувачів, за всіма спеціальностями та всіма рівнями освіти. На сторінці факультету БГЕ розташована вкладка абітурієнт, де доцільно було б розмістити інформацію щодо вступу на дану спеціальність у вигляді витягу із загальних Правил, який би стосувався саме прийому на ОП «Біологія». (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/FBGE_abytur.aspx). У правилах прийому на навчання не виявлено жодних дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У конкурсі можуть брати участь абітурієнти із ступенем вищої освіти бакалавра, магістра, або освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст. Абітурієнти складають іспит з англійської мови, що відображає специфіку програми, а саме залучення магістрів до міжнародних науково-освітніх проектів. Зараз наявність необхідної для опанування ОП базової підготовки контролюється на вступному іспиті. Програма іспиту розміщена за посиланням (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B7%20%D0%B1%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%202020.doc?id=edob7081-bo27-4b89-bca5-46983b86c5d4>). Її аналіз показав, що програма включає основні профільні напрямки з біології: від ботаніки до еволюції, адже навчання за ОП здійснюється у межах спеціальності 091 Біологія згідно відповідного Стандарту вищої освіти. Крім того, програма містить повний перелік питань, що виносяться на вступний іспит, рекомендовану літературу для підготовки а також дескриптор оцінювання. Вступний фаховий іспит відбувається у письмовій формі, містить лише 3 відкритих завдання. Така побудова вступних білетів дещо звужує перевірку компетентностей, так як з питання можуть повністю не охопити увесь теоретичний матеріал, який має бути опанований абітурієнтом. Це у свою чергу знижує об'єктивність оцінювання. Тому, як альтернативний варіант, пропонуємо звернути увагу на наявне питання, розглянувши можливість змін у проведенні вступного фахового іспиту для посилення об'єктивної перевірки компетентностей. Вступ з перехресної спеціальності відбувається з додатковою співбесідою, програма якої розміщена на сторінці факультету та представлена за посиланням (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B7%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%20%D1%84%D1%83%D0%BD%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B1%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%97%202020.pdf?id=3b4aedcf-093a-4d8c-8ff5-66ba9e55eff8>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Можливості академічної мобільності здобувачів освіти ХДУ передбачає як навчання в інших закладах України, так і в закладах закордоном. Технологія визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти у вітчизняних та закордонних університетах, прописана у Положенні про організацію освітнього процесу ([http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D0%B2%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020\).docx?id=d7a85a9a-a11a-499b-8da9-2971d2edbf04](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D0%B2%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020).docx?id=d7a85a9a-a11a-499b-8da9-2971d2edbf04)) та у Положенні про академічну мобільність (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B0%D0%BA%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.docx?id=d1608a23-a818-4a14-837f-8605d692c41e>). При цьому враховується обсяг у кредитах освітнього компонента, вивченого у іншому університеті та відповідність його структури та змісту певного освітнього компонента ОП. Нормативні документи та положення Херсонського університету відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні, в тому числі, і щодо обмеження максимального обсягу перезарахованих кредитів. Крім цього, продовження навчання студентів з документами про освіту з інших держав також регулюється

в ХДУ окремим документом (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=626of852-48bb-4389-a21e-80c5cea15108>). Усі ці процедури не тільки закріплені у нормативних документах, але й втілюються у життя. Під час співбесід з НПП та здобувачами освіти неодноразово була підтверджена участь студентів в академічній мобільності Еразмус+ з Познанським університетом ім. А. Міцкевича, Польським університетом «Поморська академія».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Розроблена чітка процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, викладена у Порядку про визнання результатів у неформальній та інформальній освіті (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%Bo%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%Bo%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%82%D0%Bo%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%Bo%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.docx?id=1803b4d8-7808-44db-a313-63b1fa523ef1>).

Рішення приймається колегіально предметною комісією з викладачів, що викладають відповідну дисципліну. У ЗВО впродовж 4-х років існує практика атестації та визнання кваліфікації, результатів навчання здобутих на тимчасово окупованих територіях України, в межах окремих положень Освітніх Центрів «Крим-Україна», «Донбас-Україна» (<http://www.kspu.edu/NewsPages/CrimeaDonbas.aspx>). Перезарахування результатів отриманих під час неформальної освіти (наприклад, сертифікати курсів Prometheus) практикується в університеті, як зазначалось під час зустрічей з НПП та здобувачами освіти. Так, наприклад, Мельник Р.П. та Ходосовцев О.Є. проходили стажування/підвищення кваліфікації з використанням неформальної\інформальної освіти зокрема онлайн-платформи Prometheus (сертифікати перелічених осіб наявні у доданих до справи документах).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Нормативна база ХДУ чітко регламентує та зрозуміло роз'яснює всі питання, пов'язані з доступом до освітньої програми та визнанням результатів навчання. Необхідна інформація розміщена на сайті університету. Функціонування та втілення у життя методик перезарахування академічної мобільності та неформальної освіти на прикладі курсів Prometheus. Функціонування програми «Крим-Україна», «Донбас-Україна», в межах якої відбувається перезарахування кваліфікацій здобутих на тимчасово окупованих територіях України за процедурою визнання неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Інформація, представлена у відомостях про самооцінювання, в інтерв'ю з учасниками навчального процесу та на сайті університету підтверджує взірцевий рівень відповідності за всіма підкритеріями стосовно доступу до ОП та визнання результатів. Правила прийому на навчання є доступними та чіткими, не містять порушень прав усіх учасників освітнього процесу, враховують особливості та вимоги конкретної ОП. Визнання результатів навчання, отриманих за межами університету, інтегровано у освітній процес на рівні розробки відповідних документів, розподілу функцій і відповідальності, інформування здобувачів освіти про їх права та можливості. Така система не тільки створена, а й реально працює. Резерв для допрацювань існує у напрямку розвитку веб-сторінки факультету, де можна надавати більш конкретну та необхідну інформацію для абітурієнтів та здобувачів освіти саме цієї ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

імітаційні ігри-тренінги, ділові ігри, опрацювання дискусійних питань тощо. Освітній процес, в умовах COVID-19, проходить у змішаному режимі (аудиторно-дистанційному) (Розпорядження декана ФБГЕ «Про особливості роботи факультету в умовах карантину» №33 від 16.10.2020 доєднане до справи). Дистанційне навчання відбувається із використанням технологій дистанційного навчання (Zoom, Google meet тощо) за допомогою сучасних технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. Лекційні та семінарські заняття проводяться з відеофіксацією проведеної навчальної роботи, даний відеоматеріал завантажується на Google диск і НПП надає доступ здобувачам до нього, що підтвердилося в ході бесіди з НПП та здобувачами. Позитивним аспектом навчальної діяльності є створення веб-сторінки KSU online (<http://ksuonline.kspu.edu/>) – ресурсу, що дає можливість здобувачам в дистанційному режимі на належному рівні досягати ПРН. Сторінка KSU online потребує додаткового наповнення навчальними та методичними матеріалами, а також недостатнім є наповнення даної платформи контрольними заходами (ОК «Філогенія органічного світу», «Степознавство», «Магістерський семінар»). Студентоцентрикований підхід відображений у можливості здобувачів: впливати на освітній процес через анонімне анкетування, шляхом заповнення анкет через Google форми, щодня рівня надання освітніх послуг та задоволеності ними, подання апеляції у випадку необ'єктивного оцінювання, виплаті іменних стипендій (Положення про порядок призначення іменних стипендій студентам ХДУ, підтримці переможців конкурсів наукових робіт та студентських олімпіад <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion/stupendiya.aspx>). Академічна свобода викладання ОК виражена через обрання НПП форм та методів навчання, контролю до ОК, що відображено в силабусах. Академічна свобода здобувачів забезпечується можливістю вільного вибору змісту і форм навчальної та наукової роботи, що регламентується «Положенням про кваліфікаційну роботу». Перелік ВК, що наведені у ОП 091 Біологія є дещо суміжними (наприклад, у ВК 1: «Степознавство» і «Екологія степових екосистем», «Біомоніторинг стану довкілля» і «Моніторинг стану біорізноманіття»; ВК 7: «Методи культури клітин та тканин» і «Технологія вирощування біологічних об'єктів in vitro», «Фітоімунологія» і «Фітогормонологія»). Рекомендовано НПП, що забезпечують реалізацію ОП, поглибити відмінності між вибірковими компонентами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація для всіх учасників освітнього процесу, що стосується змісту, РН, критеріїв оцінювання в ОК наведені в силабусах, які знаходяться на відповідних кафедрах і можуть надаватися здобувачам за потребою, електронні варіанти силабусів розміщені у вільному доступі на сторінках відповідних кафедр (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biolog_ysecond.aspx, http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/DepartmentofHumanBiologyandImmunology/Sylabusy.aspx). Додатково інформація про форми та критерії проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів надається викладачем на початку вивчення ОК, що було підтверджено в ході бесіди з академічним персоналом та здобувачами. Розклад заліково-екзаменаційних сесій, складений відповідно до графіку освітнього процесу, складається в терміни, передбачені Планом-регламентом роботи ХДУ (<http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>), який розміщується на відповідній сторінці сайту ХДУ (<http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>), групі ФБГЕ в соцмережі (<https://www.facebook.com/groups/1639053176424538/?ref=bookmarks>) й знаходиться також на дошці оголошень ФБГЕ. У ході розмови з здобувачами, ефективність даної системи інформування підтвердилася.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Біологія» спеціальності 091 Біологія проводиться у формі захисту кваліфікаційної наукової роботи, що вимагає від здобувача наявності дослідницько-пошукових навичок. В ході зустрічі з здобувачами ОП, було підтверджено, що вони залучені до виконання наукових досліджень, для написання кваліфікаційних робіт, теми яких є дотичними до напрямків наукових досліджень в кафедральних наукових темах та грантових роботах. Наукові праці здобувачів, що визнані найкращими, приймають участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних дисциплін <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DepartmentTalentedPeople.aspx>. Свідченням залучення здобувачів ОП до виконання наукових тем кафедри свідчить тематика дипломних робіт студентів: «Лишайники прибережних біотопів р.Чайка Голопристанського району (Херсонська область)»; «Піонерний рослинний покрив національного природного парку «Олешківські піски»; «Рослини середньоазіатського походження у флорі Херсонщини» та ін. На факультеті біології, географії і екології акредитована аспірантура зі спеціальності 091 Біологія: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx> Кращим випускникам магістратури випусковими кафедрами надаються рекомендації до вступу в аспірантуру ХДУ для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії PhD. Рекомендовано інтенсифікувати залучення здобувачів ОП до виконання грантових, держбюджетних тем та проектів кафедри.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст освітніх складових ОК оновлюється у відповідності з сучасними науковими публікаціями в провідних наукових виданнях. Відомості, що наведені у формі самооцінювання ОП 091 Біологія наявні в силабусах, що підтвердилося в ході бесіди з академічним персоналом, що забезпечує реалізацію ОП. Періодичність оновлення та перегляду змісту ОК ОП регламентується документом «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ» і здійснюється за необхідності, при наявності нових вагомих результатів наукових досліджень, але не рідше ніж 1 раз на 2 роки. Наприклад, ОК «Філогенія органічного світу» (викладачі професор О.Є. Ходосовцев, професор Бойко М.Ф.) включені новітні відомості щодо корекції філогенетичних зв'язків в загальній картині органічного світу. Останні уточнення базуються на третій ревізії філем еукаріотів (Adl et al., 2019) опублікованої в Journal of Eukaryotic Microbiology. Збільшений масив генетичної інформації та відкриття нових для науки видів дозволив уточнити розташування та рівень молекулярної відстані основних супер груп та груп найвищих рангів. До навчального матеріалу включено останнє відкриття асгардархеї *Protometheoarchaeum syntrophicum*, що було здійснено японськими вченими (Imachi et al., 2020). Поточні зміни до силабусів навчальних дисциплін вносяться на початку нового навчального семестру у вигляді додатку про зміни, який діє не більше ніж 3 роки. В ході бесіди з НПП оновлення робочих програм та силабусів може здійснюватися за їх ініціативи, побажань здобувачів та роботодавців. Слід відмітити, що при перевірці силабусів, подекуди виявлялися некоректні посилання на літературні джерела, що потребує уточнення. Зокрема, у формі самооцінювання наведені внесені зміни у силабусі до ОК «Філогенія органічного світу», а також посилання на наукові праці авторів: Imachi et al., 2019р., хоча наукова праця опублікована у 2020 р, Martin et al., 2014, 2017 pp., хоча у силабусі дані наукові праці датовані 2002 і 2014 pp. http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81_%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%96%D1%8F.pdf?id=12360258-3278-405d-93f3-3ffa15614fco.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна академічна мобільність на акредитованій ОП регламентована наступними нормативними документами: «Положення про інтернаціоналізацію» (наказ ХДУ від 26.06.2020 № 593-Д), «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ» (наказ ХДУ від 26.06.2020 № 592-Д), «Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ХДУ» (наказ ХДУ від 02.06.2020 №494-Д) <http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/about.aspx>. Доказом інтернаціоналізації ЗВО є близько 25 міжнародних договорів про співпрацю в галузі освіти та науки, міжнародних програм, проектів, укладення угод про співробітництво між іноземним ЗВО та ХДУ. Здобувачі, що навчаються на ОП проходять семестрове навчання в Поморській академії (м. Слупськ, Польська Республіка), реалізують програму «Подвійний диплом», за програмою Еразмус+ в університеті м. Познань (Польська Республіка), що було підтверджено в бесіді зі здобувачами ОП, НПП та представниками сервісних підрозділів (договори про співпрацю доєднані до акредитаційної справи). Відділом міжнародних ініціатив та проектної діяльності здійснюється систематична розсилка на електронні скриньки кафедр інформації про можливість участі в наукових проєктах та програмах. Позитивним аспектом є також ініціативність самих НПП, що забезпечують реалізацію даної ОП. Протягом 5 років НПП та здобувачі приймали участь в ряді наукових проєктів з представниками ЗВО Китаю, Норвегії, Польщі, Швеції, Швейцарії, Чехії. Для посилення інтернаціоналізації для здобувачів ОП з науковими доповідями, лекціями, семінарами виступають вчені ЗВО Польщі, Швеції, Фінляндії (<https://www.facebook.com/groups/1639053176424538/permalink/2348159855513863>, <https://www.facebook.com/ivan.moysiyenko/posts/2007037235976793>, <https://www.facebook.com/ivan.moysiyenko/posts/2007129109300939>, <https://www.facebook.com/ivan.moysiyenko/posts/2605860929427751>). В ході бесіди здобувачі та НПП ОП підтвердили, що за необхідності, мають доступ до наукових видань, що індексуються в наукометричних базах Google Scholar, Index Copernicus, DOAJ, Web of Science, Scopus.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Забезпечення освітнього процесу здійснюється у комплексі, як класичними формами (лекція, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації), так і з використанням сучасних різноманітних дистанційних технологій, що є доступними для всіх зацікавлених осіб. Позитивним аспектом навчальної діяльності є створення веб-сторінки KSU online (<http://ksuonline.kspu.edu/>) – ресурсу, що дає можливість здобувачам в дистанційному режимі на належному рівні досягати ПРН. За результатами зустрічей з гарантом, академічним персоналом та здобувачами ОП підтверджується участь останніх поєднанні навчання та дослідження для досягнення ПРН. Також результати наукових досліджень здобувачів систематично публікуються та представлені на наукових форумах різних рівнів. НПП систематично оновлюють зміст силабусів навчальних дисциплін. Також на належному рівні здійснюється інтернаціоналізація стейкхолдерів, що залучені до реалізації ОП, що підтверджується рядом договорів про співпрацю, доєднаних до акредитаційної справи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Зазначаємо, що сторінка KSU online потребує додаткового наповнення навчально-методичними матеріалами та контрольними заходами. Вважаємо, що здобувачів слід інтенсивно залучати до виконання грантових, держбюджетних програм та проектів, що виконуються на випусковій кафедрі, а не обмежуватись написанням кваліфікаційних наукових робіт. ВК, подекуди є суміжними за змістом, тому рекомендовано НПП, що забезпечують реалізацію ОП поглибити відмінності між вибірковими компонентами, а також усунути недоліки в списку посилань на літературні джерела у деяких силабусах

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В ході проведення оцінювання ОП експертною групою виявлені недоліки (що стосуються неточностей в оформленні силабусів посилань на літературні джерела в силабусах ОК), щодо навчання, викладання не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів, що навчаються на ОП та можуть бути оперативним чином усунутими. Критерій відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Нормативними документами, що регламентують об'єктивність оцінювання НПП, досягнення здобувачами ОП ПРН в ХДУ є: Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (Наказ ХДУ 07.09.2020 № 803-Д), Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д), Положення ХДУ про силабус навчальної дисципліни/освітньої компоненти (наказ від 12.05.2020 №421-Д), Внутрішня система забезпечення якості освіти ХДУ (наказ від 06.12.2017 №831-Д). Згідно з ними оцінка рівня знань здобувачів здійснюється в ході міжсесійного (поточного та атестаційного) та підсумкового семестрового контролю знань. Поточний контроль відбувається час практичних, лабораторних, семінарських занять, перевірки самостійної роботи студентів у різних формах (усній, тестовій, та оцінці засвоєння практичних навичок). Підсумковим є семестровий контроль, що здійснюється у вигляді іспиту, заліку або диференційованого заліку, в усній або письмовій формі, у терміни, передбачені розкладом заліково-езаменаційних сесій. Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр є підсумкова оцінка, що складається з балів поточного, атестаційного та семестрового контролю. Результати фіксуються за шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання, вносяться до відомості обліку успішності та індивідуального плану здобувача. В умовах змішаної форми навчання, слід інтенсифікувати проведення контрольних заходів з використанням платформи KSU online та дистанційних методів навчання. Програми підсумкових атестацій здобувачів розробляються та розміщуються на сайті кафедри за 4 місяці до її проведення (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biologusecond.aspx). Бесіда зі здобувачами підтвердила, що їм надаються інформація про контрольні заходи за освітніми компонентами на початку вивчення навчальних дисциплін. Відомості про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти також доступна у відкритому доступі в силабусах ОК на сайті та стендах відповідних кафедр. Бесіда з НПП показала, що вони ознайомлюють здобувачів з інформацією про порядок і критерії оцінювання в усній формі на початку викладання дисципліни та повторно перед початком поточної атестації. На вебсторінці кафедри ботаніки, у вкладці «Силабуси освітніх програм» є перелік дисциплін з силабусами в яких чітко наведені форми та критерії оцінювання. На цій же сторінці завантажена окрема збірка робочих програм в яких відсутні відомості про форми атестації та критерії оцінювання (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biologusecond.aspx)

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів акредитованої ОП здійснюється згідно з Стандартом вищої освіти для другого (магістерського) РВО спеціальності 091 Біологія (наказ МОН України № 1458 від 21.11.2019 р.), а також рядом внутрішніх

нормативних документів: Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ХДУ (Наказ ХДУ 06.12.2017 № 831-Д), Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (Наказ ХДУ 07.09.2020 № 803-Д), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ (Наказ ХДУ 01.11.2019 № 878-Д <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Програми підсумкової атестації оприлюднюються за 4 місяці до їх проведення та розміщуються на сайті кафедри (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/BotanyDepartsilabuses/Op091Biolog_ysecond.aspx) Атестація здійснюється, попередньо створеною екзаменаційною комісією, у вигляді комплексного іспиту, що включає 3 модулі та привселюдного захисту кваліфікаційного проекту. Терміни атестації регламентовані навчальними планами, графіком освітнього процесу та Планом-регламентом роботи ХДУ.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативним документом, що регламентує правила проведення контрольних заходів та об'єктивність екзаменаторів в ХДУ є Внутрішня система забезпечення якості освіти. Об'єктивність екзаменаторів під час контрольних заходів забезпечується введення письмових форм контролю, участю здобувачів у процедурах забезпечення якості освіти, присутністю завідувача кафедри на контрольних заходах викладачів зі стажем менше 3 років, можливістю подачі здобувачем апеляції у разі незгоди з підсумковою оцінкою, публічністю підсумкової атестації; здачею заліку з практик комісії (Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>. Ректорський моніторинг за об'єктивністю оцінювання екзаменаторів здійснюється відділом забезпечення якості освіти, що було підтверджено під час бесіди з адміністрацією та представниками допоміжних структурних підрозділів. Результати моніторингу обговорюються на засідання Вчених рад ХДУ та факультету. Така комплексність контролю за об'єктивністю екзаменаторів у ХДУ запобігає виникненню конфліктних ситуацій. Нормативно процедура врегулювання конфлікту інтересів описується «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у ХДУ». Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів регламентований Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (пп. 3.4.7). Для запобігання корупції та виявлення конфліктів інтересів ХДУ діє Антикорупційна програма (2018-20pp.), на першому поверсі ректорату є скринька довіри, електронна скринька довіри, а також введена посада уповноваженого з антикорупційної діяльності в ХДУ, який надає консультації керівникам структурних підрозділів стосовно наявності можливого конфлікту інтересів та способів його врегулювання. Ліквідація академзаборгованості відбувається у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік. Повторне складання екзаменів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, який здійснював семестровий контроль (у випадку його відсутності – завідувачу відповідної кафедри), другий – комісії, яка створюється розпорядженням декана факультету. Прикладом здобувача ОП СВО магістр спеціальності 091 Біологія, що ліквідував академзаборгованість є студент 111м групи Ан С.А., який 06.06.2019 р. (залік за графіком) отримав оцінку «незараховано» (35, FX) з дисципліни «Науково-дослідницький практикум з біології», а 25.06.2019 (ліквідація академзаборгованості) пересклав, отримавши оцінку «зараховано» (60 E). В ході аналізу відомостей про самооцінювання, бесіди зі здобувачами, НПП та представників органів студентського самоврядування, було підтверджено, що при реалізації ОПП «Біологія» процедури оскарження проведення контрольних заходів не було. Здобувачами було підтверджено, що вони ознайомлені з правилами проведення контрольних заходів, порядком їх оскарження та повторного проходження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ХДУ визначені рядом нормативних документів: Статут Херсонського державного університету (нова редакція) <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>, Положенням про академічну доброчесність ХДУ, Положенням про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ, Наказом ХДУ від 04.09.2020 № 80-Д «Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті», Кодексами академічної доброчесності здобувача та НПП відповідно. На сайті ХДУ є у вільному доступі ряд нормативних документів, що регламентують механізми забезпечення академічної доброчесності в ХДУ (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>). На попередження порушення правил академічної доброчесності в ХДУ проводиться комплекс просвітницьких, інформаційно-методичних, популяризаційних та експертних заходів. Кожна кваліфікаційна робота в ХДУ передається в репозитарій ХДУ (<http://ekhsuir.kspu.edu/>) і є у вільному доступі. Попередньо кваліфікаційний проект проходить перевірку на антиплагіат, що відображається у експертному висновку. З червня 2018 р. укладено договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат» з метою виявлення академічного плагіату в наукових роботах. З 2019 року підписано угоду про перевірку статей, поданих до друку в наукових фахових виданнях університету. Для перевірки рівня академічної доброчесності використовується сервіс Unicheck. Здобувачі мають змогу самостійно перевірити власні роботи на

наявність плагіату за допомогою сервісу <https://my.plagscout.com/login>. Додатково до ОП і навчальних планів дисциплін введені ОК (Методологія та організація наукових досліджень в біології та професійна і корпоративна етика та Магістерський семінар), що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректної роботи з первинними та вторинними інформаційними ресурсами, а також об'єктами інтелектуальної власності. В ХДУ працює комісія з питань академічної доброчесності ХДУ (наказ ХДУ від 04.12.2019 № 1022-Д), яка у випадку виявлення порушення загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі інтерпретує це, як вчинення аморального проступку, що за своїм характером несумісний із продовженням роботи, навчання в Університеті. Під час бесід зі здобувачами було встановлено, що ЗВО приділяє велику увагу популяризації та дотриманню академічної доброчесності, шляхом проведення бесід та тренінгів (<http://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=10960>). Здобувачі ознайомлені з процедурами перевірки на наявність плагіату, який максимально допустимий процент запозичень при написанні кваліфікаційних робіт. Бесіди з НПП та представниками сервісних підрозділів показали, що процедура перевірки робіт на плагіат поширюється не лише на студентів, а й на усіх працівників ЗВО, які публікують наукові праці. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП за час її впровадження не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми, критерії оцінювання та терміни проведення контрольних заходів є у вільному доступі на сайті ЗВО. Форми проходження контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок оскарження та повторного їх проходження є чіткими, зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу та регламентованими рядом нормативних документів. Підсумкова атестація здобувачів здійснюється у відповідності з Стандартом вищої освіти за ОП 091 Біологія і передбачає комплексний іспит та привселюдний захист кваліфікаційного проекту. Політика, механізми та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими всіма учасниками освітнього процесу та є оприлюдненими на сайті ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатньо використовується платформа KSU online, для проведення контрольних заходів ОК. У збірці робочих програм, в яких відсутні відомості про форми атестації та критерії оцінювання, необхідно усунути вищезгаданий недолік.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виявлені неточності є несуттєвими і такими, що оперативно можуть бути усунутими. Зважаючи на сильні сторони і позитивні практики, що висвітлені в аналізі критерію 5, ЕГ дійшла висновку, що за даним критерієм ОП відповідає рівню В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Провівши аналіз інформації поданої у формі самооцінювання, додатку Таблиця 2. «Зведена інформація про викладачів ОП», бесіди з НПП та представниками сервісних підрозділів відмічаємо, що професійна кваліфікація НПП, що викладають на акредитованій ОП 091 Біологія в повній мірі забезпечує досягнення визначених цілей та результатів навчання. Всі викладачі випускової кафедри «Ботаніки», а також інших структурних підрозділів, які забезпечують професійну підготовку (Філософії та соціально гуманітарних наук; Біології, географії та екології; Української й іноземної філології та журналістики), мають відповідну базову освіту, вчені ступені та звання за спеціальностями, які є обов'язковими для реалізації ОП. Зокрема, участь у реалізації ОП приймають провідний вчений в галузі дослідження флори степової та лісостепової зони України д.б.н., проф. І.І. Мойсієнко, фахівець з дослідження в ліхенології півдня України д.б.н., проф. О.Є. Ходосовцев, а також спеціаліст з дослідження мохів півдня України д.б.н., проф. М.Ф. Бойко. Викладачі, відповідно до затвердженого графіку, проходять стажування за

накопичувальною системою кредитів/годин (сертифікати про стажування, доєднані до акредитаційної справи). Результати самоаналізу, а також аналіз інформації щодо публікацій НПП, проведений під час експертизи, засвідчив відповідність досліджень викладачів тематиці дисциплін, які вони забезпечують на ОП, та високу професійну активність НПП. Результати досліджень НПП публікуються в провідних журналах України (Український ботанічний журнал, Чорноморський ботанічний журнал (видається кафедрою ботаніки ХДУ)) та відомих міжнародних виданнях, що включені до НМБД Скопус та WoS (Lichenologist, Mycotaxon, Graphis Scripta, Briologist, Bibl. Lichenologica, Mycologia Balcanica, Annales Botanici Fennici, Folia Cryptogamica Estonica, Opuscula Philolichenum та інш.). Фахівці кафедри постійно залучаються до підготовки фундаментальних колективних монографій державного та міжнародного рівня: Біотопи гірського Криму (2016), Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції (2017), Залучення громадськості та науковців до проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні (2017), Національний каталог біотопів України (2018), Території, що пропонуються для включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України (тінювий список, частина 2) (2018) та (тінювий список, частина 3) (2020), Біотопи Степової зони України (2020) тощо. Професорами кафедри були підготовлені такі важливі наукові монографії, як: Чекліст мохоподібних України (2008), Мохоподібні степової зони України (2009); О.Є. Ходосовцев – Лишайники причорноморських степів України (1999); І.І. Мойсієнко (співавторстві) – Kurhany na Dzikiach Polach: dziedzictwo kultury i ostoja ukraińskiego stepu (2012) тощо. Також кафедра готує колективні монографії: «Старовинні забуті парки Херсонщини» (2019) «Перспективні заповідні об'єкти Херсонської області» (2020) тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору НПП в ХДУ регламентована нормативним документом «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонському державному університеті (Наказ ХДУ від 28.12.2019 року №1142-Д). http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkurs.aspx. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті ХДУ. Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. В ході проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП конкурсна комісія проводить моніторинг освітньої, наукової та організаційної діяльності кандидата за рядом критеріїв. Методика оцінювання діяльності НПП містить перелік показників за групами, індикатори вимірювання, кількість балів і вагові коефіцієнти, оцінний лист визначення рейтингових балів його діяльності та додаток до оцінного листа визначення рейтингових балів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу на акредитованій ОП. Установи роботодавців використовуються в якості баз науково-дослідних та виробничих практик, що підтвердилося в бесідах з фокус-групами здобувачів та роботодавців. Спостерігається активне залучення роботодавців до рецензування кваліфікаційних робіт на здобуття СВО «магістр» за ОП 091 Біологія. Представники роботодавців також входять до складу атестаційних екзаменаційних комісій в якості її членів та голів: членом державної екзаменаційної комісії є директор Національного природного парку «Нижньодніпровський» Чачібая О.Г. та директор Національного природного парку «Олешківські піски» Непрокіна А.В.; у 2019 році, головою екзаменаційної комісії з атестації здобувачів СВО «магістр» 091 Біологія, була в.о. головного лікаря КУ «Херсонський обласний центр крові» Херсонської обласної ради Лагутіна Г.Г.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Представники роботодавців залучені до аудиторних занять в ході реалізації освітнього процесу на акредитованій ОП. Зокрема, аудиторні заняття з дисциплін «Філогенія органічного світу» у студентів спеціальності 091 Біологія на другому магістерському рівні проводить фахівець з біоморфометрії та біоіндикації викладач В.М. Клименко – науковий співробітник НПП «Нижньодніпровський», що працює за договором в якості зовнішнього сумісника. В той же час вважаємо, за необхідне інтенсивніше залучати роботодавців до реалізації освітньої програми в якості, наприклад, керівників різних видів виробничих та науково-дослідних практик.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

нормативних документів: «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (затверджений постановою КМУ № 800 від 21.08.2019 р.), Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти (наказ № 771-Д від 03.10.2019). Підвищення кваліфікації здійснюється за накопичувальною системою 6 кредитів ЄКТС протягом 5 років. НПП підвищують кваліфікацію різними, передбаченими нормативними документами, формами. До прикладу, 2018 р. проф. Ходосовцев О.Є., проф. Бойко М.Ф., стажування в ХДАУ; проф. Мойсієнко І.І. стажувався на кафедрі соціально-економічної географії Стокгольмського університету. Періодично на базі ХДУ проводяться тренінги щодо проектної діяльності (підготовка заявок на гранти, участь у різних проектних групах тощо). На базі бібліотеки проходять вебінари, консультацій та семінари щодо користування базами даних Scopus, Web of Science тощо. В ході бесід з фокус-групами з числа науково-педагогічних працівників та адміністративним персоналом було підтверджено, що одним із стратегічних напрямків розвитку ХДУ є професійний розвиток НПП. За Положенням про організацію освітнього процесу, підвищення кваліфікації може бути очним або дистанційним. Слід відмітити, що більшість НПП, що забезпечують реалізацію ОП проходить підвищення кваліфікації у Херсонському державному аграрному університеті, без відриву від виробництва. Рекомендовано збільшити географічну варіативність переліку баз для стажування та підвищення кваліфікації НПП, що підвищить їх ефективність, а також розглянути можливість організації курсів підвищення НПП на власній базі.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання викладацької майстерності НПП, що залучені до реалізації ОП 091 Біологія унормовані нормативними документами: «Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів» (наказ від 07.04.2020 № 335-Д) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>, «Положення про критерії преміювання НПП ХДУ» (наказ від 03.03.2020 № 239-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=1aa27e5f-6a60-4293-8f50-89c0a62c9cc5>, Колективний договір між ректором та профспілковим комітетом ХДУ на 2016 – 2020 рр. Викладацька майстерність НПП стимулюється шляхом проведення відкритих лекцій, взаємовідвідування занять та шляхом рейтингової системи оцінювання НПП (Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП, кафедр і факультетів ХДУ №335-Д від 07.04.2020; Наказ ректора ХДУ від 12.08.2020 № 696-Д «Про планування і облік навчальної роботи та переліки методичної, наукової, організаційної та виховної роботи у 2020-2021 навчальному році» (документ доєднаний до справи)). Рейтингова система оцінювання діяльності НПП запроваджена з метою активізації наукової, навчально-методичної, організаційно-виховної роботи викладацького персоналу. За досягнення високих результатів у освітній роботі, навчанні та вихованні обдарованої молоді, науковій діяльності, за внесення ініціатив з науково-педагогічної, виховної, профорієнтаційної та інших видів робіт науково-педагогічні працівники представляються до нагородження різними видами морального і матеріального заохочення (держнагородами, почесними званнями, преміями, знаками, грамотами), що чітко прописано у вищезгаданих документах.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація та рівень викладачів, задіяних у реалізації ОП, в повній мірі забезпечує досягнення визначених здобувачами ПРН. Всі НПП, що забезпечують викладання ОК на ОП мають відповідність за академічною кваліфікацією. Процедура конкурсного добору НПП є прозорою та публічною. Представники роботодавців залучені в реалізації освітнього процесу як НПП, а також приймають участь у підсумковій атестації здобувачів. ЗВО стимулює підвищення викладацької майстерності та професійний розвиток НПП на належному рівні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Варто інтенсивніше залучати роботодавців до реалізації освітньої програми в якості, наприклад, викладачів та керівників різних видів практик. Для підвищення кваліфікації та стажування рекомендовано збільшити географічну варіативність переліку баз, а також розглянути можливість організації курсів підвищення НПП на власній базі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Критерій «Людські ресурси» відповідає поставленим кваліфікаційним вимогам. Виявлені незначні недоліки в підкритерії 6.4, і 6.5, що стосуються більш інтенсивного залучення представників роботодавців у забезпеченні ОП, а також розширення географічної варіативності баз стажування, які є несуттєвими і ЄГ дійшла висновку, що за даним критерієм ОП відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аудиторний фонд, бібліотечні фонди, гуртожитки, забезпечують досягнення цілей та програмних результатів ОП. Навчальні корпуси переобладнані та відремонтовані, створені комфортні умови навчання. Освітня програма забезпечена навчальним біологічним обладнанням для здобуття тих компетентостей, які передбачені змістом ОП. Крім цього, облаштована молекулярно-біологічна лабораторія, влаштовується нова лабораторія анатомічного спрямування; наявні лабораторні прилади та пристрої, що забезпечують здобуття практичних навичок та умінь, а саме: ламінарні бокси, спектрофотометр, обладнання для електрофорезу, ампліфікатор, імуноферментний аналізатор. Але, треба зауважити, що матеріально-технічне забезпечення саме наукової діяльності потребує покращення та вдосконалення, розвитку можливостей для здобувачів освіти, як було зазначено студентами. Так, молекулярно-біологічна лабораторія, хоч і має достатнє обладнання для навчальних потреб, потребує оновлення та реорганізації для розвитку всебічної наукової діяльності як НПП, так і здобувачів освіти. Під час огляду Ботанічного саду, було встановлено, що в установі відсутні оранжереї та парники. Це може слугувати обмежувачим фактором для розвитку видового різноманіття представлених рослин, що використовуються для навчання та досліджень.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ до бібліотечного фонду, навчальної, наукової, спортивної та оздоровчої баз університету. Бібліотечні фонди загалом налічують близько 500 тис. джерел та щорічно оновлюються; забезпечення біологічною літературою також є достатнім для вивчення необхідних освітніх компонент (https://drive.google.com/drive/folders/105xWolgYHLC6a-g-BUJOoB_UIxN-0o06). Також в ХДУ є відкритий електронний репозитарій (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), централізований доступ до міжнародної наукометричної бази даних Scopus та Web of Science, Ebscohost.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для здоров'я та життя всіх учасників навчального процесу. Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено, що навчальні лабораторії містять необхідне обладнання та забезпечення для запобігання надзвичайних станів та їх ліквідації, до такого обладнання відносяться УФ-ламінарні бокси, вогнегасники, вентиляційні шафи, засоби першої медичної допомоги. Студенти проінформовані щодо правил техніки безпеки та проходять інструктажі регулярно на початку курсу. Згідно інформації наданої адміністрацією ЗВО, в університеті функціонує служба охорони праці (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>), яка підтримує безпечні та гідні умови праці для усіх учасників освітнього процесу та періодично проводить оцінювання. В ХДУ працює Соціально-психологічна служба (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>), Юридична клініка (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLegal.aspx>), Гуманітарний відділ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent.aspx>), центр первинної медичної допомоги, але під час зустрічей зі студентами не було отримано більше інформації щодо їх діяльності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Впродовж співбесід з різними фокус-групами, було отримано наступну інформацію про підтримку з боку ЗВО. Здобувачі освіти знаходяться у тісній взаємодії з НПП стосовно організації навчально-виховного процесу на ОП, консультації можуть проходити в очному режимі, з використанням соцмереж таких як Viber. В університеті розміщені «Скрині довіри», де студенти можуть залишати анонімні звернення щодо покращення освітнього процесу чи порушення прав. Інтереси та потреби здобувачів представляє студентське самоврядування, яке, представлено у комісіях з призначення стипендій тощо і сприяє вирішенню проблем здобувачів. Студентська рада

підтримується організаційно з боку адміністрації ЗВО. Соціальна допомога здебільшого надається профспілковою організацією студентів за рахунок членських внесків. Також існує соціально-психологічна допомога та гуманітарний відділ, які спрямовані на всебічну підтримку студентів та організацію їх дозвілля. Інформаційна підтримка здобувачів освіти відбувається на базі основної інформаційної платформи ХДУ – офіційного сайту (<http://www.kspu.edu/>), де розміщується актуальна інформація про ЗВО. Пропозиції студентів стосовно протікання навчання збирають під час опитувань. Так, наприклад, здобувачі були опитані про бажаний формат навчання під час карантину восени 2020 р. (дистанційний, очний або змішаний), та завдяки цьому було прийнято загальне рішення. Однак, студенти ОП під час бесід демонстрували низьку ступінь інформованості про діяльність студентського парламенту, гуманітарного відділу, соціально-психологічної служби та різних видів підтримки (юридичної та медичної).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На даній ОП здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами не навчаються. Існує заочна форма навчання студентів, а також індивідуальна форма навчання, що може бути створена для студентів з особливими потребами. Як зазначено членами адміністрації, а саме Вінником Максимом Олександровичем, впродовж навчання здобувачів освіти з особливими потребами використовується модель супроводу під час вступу та подальшої адаптації для таких студентів, створюються комфортні умови для таких здобувачів, як то навчання на першому поверсі, облаштування ліфтів, санвузлів, сурдодопеклад, надання допомоги в спілкуванні в академічному середовищі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Прикладів конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та / або корупцією на ОП не було, за підтвердженням як НПП так і здобувачів. Згідно інформації наданої представниками самоврядування, конфліктні ситуації здебільшого вирішуються за участю Студентської Ради або Профкому студентів та аспірантів. Політика протидії конфліктним ситуаціям (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) визначена у Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій у Херсонському державному Університеті (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%Bo%D1%86%D1%96%D0%B9.PDF?id=9ad222fc-6300-4865-9522-ca2c9543708a>). Однак, цей нормативний документ не містить процедури врегулювання подібних конфліктів. Оскарження результатів навчання відбувається безпосередньо з викладачами, з залученням самоврядування та процедура висвітлена в Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів в ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%E2%84%96%20802-%D0%94%20%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%Bo%D1%80%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%80%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%Bo%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%Bo%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B7%D0%Bo%D1%85%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B2.docx?id=6c1a12f3-f267-484e-90c4-3bd6982bcf59>). Антикорупційна програма в університеті викладена у відповідному нормативному документі та описує заходи, що вживає ХДУ для протидії та запобігання корупції (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%Bo-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo-2018-2020.pdf?id=ddc24ee5-6bdo-456c-ae3d-113ase3a1850>). А також регламентується діяльність Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Найвний відкритий електронний репозитарій (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), централізований доступ до міжнародної наукометричної бази даних Scopus та Web of Science. Функціонування служби охорони праці (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>), яка підтримує безпечні та гідні умови праці для усіх учасників освітнього процесу та періодично проводить оцінювання. Впродовж навчання здобувачів освіти з особливими потребами використовується модель супроводу компетентним педагогічним персоналом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення потребує покращення та вдосконалення, розвитку можливостей для саме наукової діяльності, як було зазначено студентами. Так, молекулярно-біологічна лабораторія, хоч і має достатньо обладнання для навчальних потреб, потребує оновлення та реорганізації для розвитку всебічної наукової діяльності як НПП, так і здобувачів освіти. Ботанічний сад, як один з важливих компонентів навчання та досліджень на даній ОП, також потребує деяких оновлень та покращень. Так, відсутність оранжерей та парників вводить обмеження на видове різноманіття представлене у ботсаду. Тож, рекомендуємо додати такі складові до переліку оснащення ботанічного саду, тим самим розширюючи можливості даної установи. Освітньо-інформаційна підтримка студентів, як основа правильної та результативної роботи здобувачів освіти, також потребує деяких доопрацювань: так студенти мало проінформовані про діяльність психологічної служби, різних видів підтримки (юридичної та медичної). Тож для розвитку ОП може бути доречним систематизувати існуючі заходи соціально-гуманітарного спрямування, поширити їх проведення на межі всього університету, донести інформацію щодо проведення заходів до здобувачів освіти більш доступно та зрозуміло у вигляді схем або процедур дій, з використанням соціальних мереж та прямої комунікації з НПП (наприклад, шляхом введення кураторських годин).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище здобувачів вищої освіти в ХДУ на достатньому рівні. В аудиторіях та навчальних будівлях належним чином зроблений ремонт та облаштовані робочі місця, що забезпечують досягнення необхідних цілей та результатів навчання. У здобувачів та НПП є вільний доступ до бібліотечних фондів, репозитарію, створюється основа для зростання якості освітнього процесу та наукової роботи викладачів та студентів. Створено підґрунтя для соціальної, психологічної та інформаційної підтримки. Серед допрацювань, що вивели б ОП на якісно новий рівень, можна відмітити всебічний розвиток лабораторного оснащення та вузькопрофільних додаткових установ, як то Ботанічний сад. Крім цього, існує перспектива розвитку умов для навчання здобувачів з особливими потребами, покращення моделі навчання таких студентів та заходів, що спрямовані на їх підтримку. Розвиток інформаційної підтримки здобувачів освіти стосовно існуючих практик та заходів покращить їх впровадження та реалізацію. Загалом, простежується відповідність, щодо критерію 7 із зауваженнями, що є не дуже суттєвими. Виявлені недоліки не мають безпосереднього впливу на можливості формування фахових компетентностей здобувачів освіти та досягнення програмних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури внутрішнього забезпечення якості освіти ХДУ регламентуються Розділом 9. «Система внутрішнього забезпечення якості» Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ; положенням «Внутрішня система забезпечення якості освіти ХДУ», Положенням про відділ забезпечення якості освіти ХДУ та ще низкою документів, представлених на сайті відділу забезпечення якості освіти <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx> З метою встановлення єдиних норм і правил до визначення порядку, процедур та регламентації її відкриття, розроблення та затвердження, перегляду та оновлення, моніторингу та закриття у ХДУ розроблено та затверджено Положення про освітню програму у Херсонському державному університеті, що розміщене на сайті. У Положенні прописано порядки розроблення та затвердження ОП, моніторингу якості, порядок перегляду освітніх програм. До здійснення моніторингу і отримання зворотного зв'язку можуть долучатися наступні стейкхолдери: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти, випускники. До даного моніторингу відноситься оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти змістом ОП; оцінка якості ОП за процедурами здійснення зовнішньої та внутрішньої експертизи; перевірка прозорості та публічності інформації про ОП для стейкхолдерів; оцінка дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами ОП при підготовці кваліфікаційних робіт. Моніторинг проводиться анкетуванням, опитуванням, інтерв'юванням, перевіркою наявності документів зовнішньої та внутрішньої експертизи на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм. Але у Положенні не вказана регулярність процедур моніторингу. Перегляд ОП має відбуватися не рідше одного разу за два навчальних роки. Рекомендуємо ретельніше прописати алгоритм проведення перегляду програми. Результати бесід із здобувачами, представниками самоврядування, НПП та роботодавців та протоколів засідань кафедри (додані до справи) свідчать, що перегляд освітньої програми відбувався у 2020 р згідно всіх вимог цього положення.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Однією із підстав для перегляду переліку, змісту освітніх програм, а відтак і перезатвердження ОП, згідно Положення про освітню програму у Херсонському державному університеті, є рекомендації випускників, стейкхолдерів та інших учасників академічної спільноти, отримані шляхом анкетуванням, опитуванням, інтерв'юванням. Опитування думки здобувачів щодо ОПП відбувається згідно Порядку про опитування учасників освітнього процесу (2020 р.), що розміщений на сайті відділу якості освіти <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>. Для опитування здобувачів використовуються online форми. Найчастіше проводилося анкетування щодо якості викладання освітніх компонентів <https://docs.google.com/document/d/1NFre45G5ILKUC50DMhnQkMYXLqSyWrJ5/edit> Результати анкетування проаналізовані за спеціальностями, але не за програмами (додані до справи). Форми опитувань, які проводили викладачі програми https://docs.google.com/document/d/199auaUifv_D7W7Kofk-U_ZQnw7R3o_Wo/edit Вперше у жовтні-листопаді 2020 р. у ХДУ відбулося опитування здобувачів щодо задоволеністю освітнім процесом (розпорядження додане до справи гарантом) https://docs.google.com/forms/d/1EDZGgF-TjXdVikW3sre8D6Lo7lwyXinvgFVsWoEChMc/viewform?edit_requested=true Менеджмент ЗВО у листопаді 2020р. ініціював опитування здобувачів другого (магістерського) рівня щодо їх задоволенням якістю організації та змістовим наповненням практик (розпорядження додане до справи гарантом) https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSesoN1Pt5tFjmbYIaGRPYZGvf2BVCGDyql5sS3V2kfisXTAAw/viewform?usp=sf_link . У бесіді із здобувачами та самоврядуванням встановлено, що на їх прохання за окремими дисциплінами було збільшено кількість практичних занять. Самоврядування проводило опитування щодо дистанційної форми навчання https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdaH5lN5rys1tBvd8z_yYeJoGk2UZIMoMVIPOy42pC96yicTw/viewform та врахувало думку здобувачів щодо комбінованої форми навчання. Представники здобувачів (Кабанова А.О., Кобилянська І.М.) приймали участь у перегляді ОП шляхом її роботи у складі робочої групи, шляхом обговорення під час засідань кафедри (Кабанова А., Кобилянська І., Сурайкіна А., Мала Г.О.) (протоколи засідань долучені до справи). Під час зустрічі із представниками самоврядування та резервної зустрічі встановлено, що представники здобувачів є членами Вченої Ради факультету і приймають участь в обговоренні ОП при їх перегляді. Таким чином, у ЗВО створено систему активного залучення здобувачів до процесу моніторингу якості освіти та до перегляду освітніх програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці приймають участь у обговоренні та перегляді програми під час проведення наукових конференцій, круглих столів та семінарів та днів відкритих дверей. На зустрічі із роботодавцями були присутні представники НПП «Олешківські піски»; НПП «Нижньодніпровський»; директор Херсонської гідробіологічної станції НАН України, які підтвердили своє ознайомлення з ОПП та тісну співпрацю із закладом у реалізації практичної підготовки здобувачів та у якості баз для наукових досліджень для виконання кваліфікаційної роботи. Роботодавці були запрошені на засідання кафедри під час останнього перегляду програми (протоколи надані гарантом). Представник роботодавців Чачібая О.Г. (директор НПП «Нижньодніпровський») є членом робочої групи з розробки ОПП «Біологія». Формального анкетування та реєстрування пропозицій від роботодавців не проводилось. Рекомендуємо запровадити опитування думки роботодавців шляхом використання Google- форм.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми виконують співробітники гуманітарного відділу ХДУ. На зустрічі із представниками сервісних структурних підрозділів керівник цього відділу Жмак Л.А. засвідчила, що процедури збору інформації про випускників регулярно відбуваються в останні роки і представники сектору сприяння працевлаштуванню вказаного відділу володіють інформацією про більшість, працевлаштованих за фахом. Представники закладу приймають участь у заходах, які дозволяють відслідковувати працевлаштування та кар'єрну траєкторію випускників, зокрема наради директорів шкіл. Рекомендуємо менеджменту програми призначити особу, яка відповідає за зв'язок із випускниками програми та залучати випускників, що працевлаштувались поза закладом до спільних заходів. Рекомендуємо створити спільноту випускників, можливо у вигляді асоціації та надавати їм постійну інформаційну підтримку.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Доказами реагування системи забезпечення якості ХДУ на виявлені недоліки в освітній програмі є тривалий та багатоступінчастий процес перегляду ОПП «Біологія», що відбувався у 2019-2020 рр. після відкладеної акредитації. Протягом перегляду програми відбуваються процедури на рівні кафедри (засідання кафедри), факультету (обговорення на вченій раді факультету) та закладу (рішення вченої ради ХДУ). Для моніторингу програми ініційовано та запроваджене опитування думки стейкхолдерів. В результаті процес перегляду програм у закладі створене Положення про гаранта та групу забезпечення освітніх програм у Херсонському державному університеті, що визначає функції, права і обов'язки гаранта і групи забезпечення освітньої програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У відповідь на зауваження Національної агенства із забезпечення якості вищої освіти, що зумовили умовну (відкладену) акредитацією ОП Біологія на 1 рік до ОП «Біологія» другого (магістерського) рівня були внесені суттєві зміни. Повністю приведені у відповідність із затвердженим Стандартом освіти з 09 Біологія інтегральна, загальні та фахові компетентності та відповідні їм програмні результати навчання. Внесені зміни до щойно розроблених силабусів навчальних дисциплін, які з 2020 р. замінили в ХДУ робочі програми. Оскільки новим стандартом 091 Біологія не передбачено формування педагогічних компетенцій та програмних результатів навчання, була знята кваліфікація «Викладач ЗВО», а з навчального плану були вилучені «Педагогіка і психологія вищої школи» та «Методика викладання фахових біологічних дисциплін у закладі вищої освіти». Суттєво модифіковані курси: Макроеволюція органічного світу (в новому плані «Філогенія органічного світу»), «Експериментальна фізіологія організму людини і тварин» (частково увійшла до нових курсів «Спецпрактикум (експериментальні дослідження в біології)» та «Інтегративна регуляція фізіологічних функцій»), «Адаптогенез у біологічних системах (в новому плані «Адаптогенез живих систем»). Запропоновані нові нормативні курси: «Сучасні інформаційні технології в біології», «Заповідна созологія», «Спецпрактикум (експериментальні дослідження в біології)», «Магістерський семінар», «Інтегративна регуляція фізіологічних функцій». Збільшено кількість нормативних курсів з 7 до 10 (за рахунок збільшення кредитів з 27,5 до 36 на нормативні дисципліни за рахунок перерозподілу кредитів між нормативними освітніми компонентами). З метою кращої реалізації індивідуальної освітньої траєкторії збільшено кількість вибіркового освітніх компонентів циклу спеціальної підготовки. Зокрема запропоновані наступні нові вибіркові ОК циклу професійної підготовки: «Степознавство», «Моніторинг стану біорізноманіття», «Урбанofлористика», «Антропогенна трансформація флори», «Реакція організмів на довкілля», «Обмін речовин і енергією живих систем», «Здоров'язбережувальні технології», «Морфобіологічні особливості лікарських рослин», «Фітоімунологія» тощо. Суттєво посилені практична підготовка. З планів вилучена асистентська практика. Натомість виробнича практика збільшена з 12 кредитів до 18 кредитів. Чітко виокремлена переддипломна практика, яка складає в новому плані 6 кредитів. З метою посилення наукової складової, слідом за Київським університетом імені Тараса Шевченка та Львівським національним університетом імені Івана Франка, в ОП Біологія в Херсонському державному університеті введена курсова робота на 1 курсі підготовки магістрантів-біологів. У відповідь на зауваження ГЕР суттєво оновлений та доповнений сайт ЗВО та випускаючих кафедр

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У закладі відбуваються процеси формування культурного середовища та становлення культури якості вищої освіти. Формування культури якості освіти забезпечується якістю освітніх програм, дотриманням та популяризацією принципів академічної доброчесності; широким залученням до Online-опитування студентів, швидким реагуванням на зібрану інформацію через відповідні зміни у політиці університету; підвищенням кваліфікації здобувачів та їх професійного розвитку; системним оновленням освітніх програм. Науково-педагогічний склад кафедри, що здійснює роботу за даною освітньою програмою, проводить активну діяльність для удосконалення освітньої програми. Викладачі кафедри постійно беруть участь у конференціях, семінарах (у тому числі і в онлайн режимі) із закордонними лекторами. Знаходять цікаву наукову літературу при підготовці до занять. Активна публікація статей НПП у наукових журналах галузі супроводжується активним залученням до цього процесу здобувачів вищої освіти. Викладачі друкують книжки, що стають посібниками для оволодіння знаннями з дисциплін спеціальності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ХДУ розроблені та затверджені основні регламентуючі документи, що визначають внутрішню систему забезпечення якості освіти та відповідають загальноінституційній політиці закладу щодо забезпечення якості освіти. У ЗВО створено систему активного залучення здобувачів до процесу моніторингу якості освіти та до перегляду освітніх програм та затверджено Положення про гаранта та групу забезпечення освітніх програм у Херсонському державному університеті, що визначає функції, права і обов'язки гаранта і групи забезпечення освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Результати анкетування проаналізовані за спеціальностями, але не за програмами. Рекомендуємо аналізувати результати опитування стейкхолдерів за кожної програмою окремо та результати розміщати на сайті, а не на внутрішньому ресурсі KSU online. Рекомендуємо ретельніше прописати у Положенні про освітні програми алгоритм проведення перегляду програми та регулярність її моніторингу. Рекомендуємо запровадити письмове або онлайн опитування думки роботодавців та випускників щодо якості підготовки випускників ОПП та змісту її компонентів. Рекомендуємо створити спільноту випускників, можливо у вигляді асоціації та надавати їм постійну інформаційну підтримку.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Після проведення акредитаційної перевірки експертна група може стверджувати, що у закладі створена внутрішня система забезпечення якості освіти, забезпечена всіма необхідними документами і розробленими алгоритмами процедур. Протягом 2019-2020 р. спостерігається активізація роботи закладу у цьому напрямі. Відповідність критерію загалом із зауваженнями та рекомендаціями, які можуть бути враховані протягом короткого часу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, які регулюють права та обов'язки всіх учасників навчального процесу в ХДУ є Статут Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>, Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx> колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників Херсонського державного університету на 2016 – 2020 роки, у якому визначаються взаємовідносини ректора та трудового колективу університету з питань економічного та соціального розвитку, а також встановлюються локальні нормативні положення, що регламентують умови використання праці та відтворення робочої сили http://www.kspu.edu/Search.aspx?q=%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d0%b9+%d0%b4%d0%be%d0%b3%d0%be%d0%b2%d1%96%d1%80&cx=003251756349530663694%zag9ihf_8a_o8&cof=FORID%3a10&ie=UTF-8.

Існують також інші локальні документи університету, які містять чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, якій здійснюється у ЗВО та на програмі «Біологія». Усі ці документи є доступними для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу та викладено у вільний доступ на сайті університету. Гарант програми, наукові керівники, завідувачі кафедр та інші учасники освітнього процесу проводять роботу щодо послідовного дотримання цих правил і процедур під час реалізації програми. Методичне забезпечення дисциплін міститься як на сайті http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany.aspx, так і на платформі KSU Online (перевірено під час резервної зустрічі). Інформаційне наповнення сайту постійно оновлюється, на що вказує інформація про дати оновлення. Додатково інформація висвітлюється у соцмережах факультету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно звіту ЕГ, що проводила попередню акредитаційну перевірку На сайті ЗВО відсутнє посилання на проект ОП "Біологія" за рівнем вищої освіти "магістр" (та, відповідно, інформація від роботодавців та студентів щодо наданих пропозицій із удосконалення освітньої програми) та посилання на дві робочі програми навчальних дисциплін. Всі зауваження попередньої акредитації враховані. Експертна група констатує, що проект освітньо-професійної програми «Біологія», розміщений для громадського обговорення на офіційному сайті ХДУ http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/Osvitno_prof_prog_BOTANY.aspx. Проект був розміщений на сайті в процесі перегляду ОП після попередньої акредитації. Відгуки, зауваження та побажання щодо змін в представленій освітній програмі можна надсилати на адреси гаранта та завідувача кафедри

ботаніки. Зауваження та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) приймаються та аналізуються гарантом програми, науковими керівниками та завідувачами кафедр.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-професійна програма «Біологія» другого рівня вищої освіти оприлюднена на сайті ХДУ http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/Osvitno_prof_progr_BOTANY.aspx В описі програми представлені цілі, компетентності, програмні результати навчання, перелік освітніх компонентів та форми атестації здобувачів. Обсяг інформації є достатнім для відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Усі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними. Усі учасники ознайомлені з ними та дотримуються їх. Освітньо-професійна програма «Біологія» другого (магістерського) рівня оприлюднена та доступна на сайті ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони, недоліки відсутні. Експертна група рекомендує і подалі удосконалювати процедуру обговорення проекту програми «Біологія» та практику інформування всіх стейкхолдерів щодо можливості внесення своїх зауважень та пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на сильні сторони експертна група дійшла висновку, що програма «Біологія» другого рівня вищої освіти відповідає Критерію 9 за рівнем А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Якісна робота гаранта та менеджмента закладу із організації акредитаційних процедур

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дроздовська Світлана Богданівна

Члени експертної групи

Вакерич Михайло Михайлович

Кулакова Карина Георгіївна